

Beste,

Onlangs hebben wij je uitgenodigd om een agrariër te nomineren voor de Gouden Grutto – dé onderscheiding voor boeren die zich met hart en ziel inzetten voor weidevogels. Met deze herinnering willen we je graag opnieuw attenderen op die oproep.

Om het je zo makkelijk mogelijk te maken én recht te doen aan de inzet van de boer die je wil voordragen, hebben we een voorbeeldnominatie voor de fictieve boer Piet opgesteld. Deze dient als inspiratie en geeft je houvast bij het schrijven van je eigen voordracht. Voor de voorbeeldnominatie hebben we gebruik gemaakt van inzendmateriaal van de vorige winnaars van de Gouden Grutto, om het zo tastbaar mogelijk voor je te maken. Wees bewust dat de voorbeeldnominatie dus een verzameling is van voorbeelden, die niet per se goed op elkaar afgestemd zijn.

Let op: dit is slechts een voorbeeld. Het geeft niet als dit voorbeeld aspecten omvat die niet relevant zijn voor de boer die je in gedachte hebt voor de nominatie. Heb je andere, bijzondere of persoonlijke informatie over de boer die je wil delen? Dan moedigen we dat juist aan om mee te sturen met je nominatie. Jouw eigen woorden en ervaringen geven de jury een rijker beeld van het werk en de impact van de genomineerde.

Je kunt jouw nominatie indienen door te klikken de volgende link: [Draag een boer aan voor de Gouden Grutto 2026! | Vogelbescherming](#).

Heb je vragen over de procedure of twijfel je nog ergens over? Neem gerust contact op via stijn.vantklooster@vogelbescherming.nl.

Alvast hartelijk dank voor je nominatie!

Met vriendelijke groet,

Vogelbescherming Nederland

Introductie van kandidaat: De Gouden Grutto gaat in 2026 naar....

Waarom verdient juist deze kandidaat de Gouden Grutto

Graag wil ik boer Piet aandragen als kandidaat voor de Gouden Grutto 2026. Als boer is Piet zich sterk bewust van de enorme afname van de biodiversiteit in het landelijk gebied, van weidevogels tot insecten. Piet is van mening dat een boer niet enkel verantwoordelijk is voor voedselproductie: ook het beheren van het landschap is een belangrijke taak voor de boer. Piet zet zich daarom in voor biodiversiteit in het landelijk gebied in de breedste zin en het behoud van een aantrekkelijk landschap voor lokale weidevogelpopulaties.

Piet is een reguliere boer en heeft veel natuurinitiatieven op zijn land zelf opgestart als experiment. Piet zoekt actief naar samenwerkingen met vrijwilligers, onderzoekers en andere externe partijen, en kijkt continue naar wat er beter kan voor de natuur op zijn land. Piet heeft daarnaast een hart voor de vogels en gaat niet zonder verrekijker naar buiten. Daarnaast deelt Piet graag filmpjes over de vogels die hij tijdens het werk op zijn land tegenkomt. Hij laat zien dat de genomen maatregelen zoals plasdras, kruidenrijke graslanden met uitgestelde maaidatum, uitrasteren van percelen, en andere onderzoekstrajecten effect hebben op de vogelpopulaties op zijn land.

Piet is voor ons een voorbeeld boer, die bewust omgaat met de natuur, het grondgebruik, de hoge waterstand en de beweiding. En natuurlijk staan hierbij de weidevogels centraal; de rest van het bedrijf fungeert als het ware om de weidevogels heen. De "sport" om zoveel mogelijk kuikens vliegvlug te krijgen is wat Piet drijft. Daarom verdient Piet wat ons betreft de Gouden Grutto 2026.

1. Natuurmaatregelen

Wat zijn de 3 belangrijkste maatregelen en/of activiteiten die de kandidaat uitvoert om de biodiversiteit op en rond het bedrijf te versterken, met aandacht voor weidevogels in het bijzonder?

Het bedrijf van Piet is 90 hectare groot en gelegen in de veenweidepolder. Piet doet al vele jaren aan weidevogelbeheer. Op de percelen zijn met het agrarische collectief in 2023 opnieuw zesjarige beheercontracten afgesloten in het kader van het nieuwe ANLb. Op 30% van het areaal van Piet ligt zwaar beheer zoals kruidenrijk grasland, met verschillende rustperiodes tussen 15 maart en 15 juni. Daarnaast heeft Piet percelen met legselbeheer.

Tijdens het maaien rijdt een vrijwilliger van de weidevogelbeschermingsvereniging mee. Boer en vrijwilliger vinden op die manier nog niet gevonden nesten en constateren bijtijds waar zich families met kuikens bevinden. In beide gevallen wordt een flink blok of een strook niet gemaaid (Last Minute Beheer), zodat nesten een goede kans krijgen om uit te komen en kuikens zich bovendien veilig naar de 7 meter kruidenrijke randen langs de sloten kunnen verplaatsen.



Plas-dras en hoog waterpeil is een vereiste voor een goed weidevogel mozaïek. Dit is wat Piet toepast in verschillende vormen zoals zogenaamde plas-dras bakmodellen, welke goed werken voor aankomende groepen vogels. Ook greppel plas-drassen in diverse dieptes zijn aanwezig, welke weer goed zijn voor met name de kuikens. Vrijwel alle eigen sloten staan op hoog water (+90cm). Het water wordt ingelaten via de hoofdvaart welke op boezempeil ligt. Zo ontstaat er totaal 2.200 m hoog water en 1,3 ha. plasdras.



Daarnaast worden de koeien van Piet geweid. De koe en de weidevogel hoeven niet elkaars concurrenten te zijn in de weide. Zo vormen de insecten en wormen die in en onder de mestflatsen leven een belangrijke bron van voedsel voor weidevogels. Beweidings zorgt voor doorwaadbare percelen voor weidevogels en kan helpen om het gras meer divers te maken.

Weidegang wordt zo ingezet voor weidevogelbeheer. Op de percelen wordt in het vroege voorjaar uitsluitend ruige mest uitgereden. Goed voor bodemleven (belangrijk voor adulte weidevogels) en insecten (voedselaanbod voor kuikens). Tevens wordt hiermee de ontwikkeling en instandhouding van een goed kruidenrijk grasland bevorderd.

Tot slot: ruim voor het begin van het weidevogelseizoen worden de percelen Piet beveiligd door een elektrisch gebiedsraster tegen grondpredatoren, m.n. de vos. Dit raster wordt zeer nauwkeurig geplaatst, incl. afsluitende schotten in de sloten om het binnenzwemmen van vossen te verhinderen. Door regelmatig de begroeiing onder de onderste rasterdraad weg te maaien, wordt de spanning op het raster optimaal gehouden.

2. Natuurresultaat

Wat zijn de meest in het oog springende resultaten van de door de kandidaat geleverde inspanningen op het gebied van biodiversiteit, met aandacht voor weidevogels in het bijzonder?

Wat toch wel uniek te noemen is dat Piet één van de meest hoge concentraties grutto broedparen van de omgeving heeft. Met name de hoge intensiteit op de 12ha oud bol greppelland, zo'n 47 broedparen wat 3,9 paar per ha is, is hoog te noemen. Daarnaast valt het op dat de populatie grutto's het ieder jaar wat beter doet. Diverse weidevogels proberen het hier ook nog wel eens voor een tweede keer als ze elders hun nest hebben verloren. Door de jarenlange inzet zien we nu dat de broedparen weidevogels zich gestaag uitbreiden naar omliggende percelen.

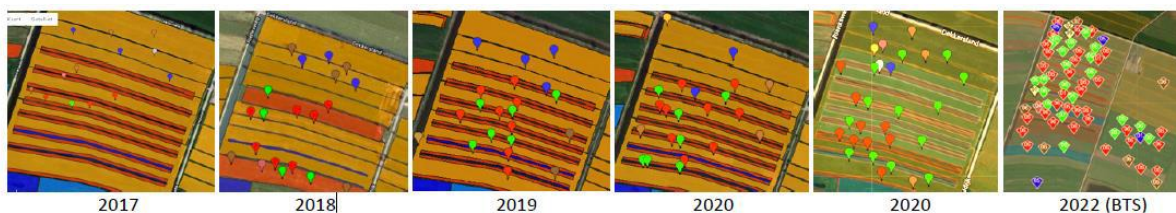
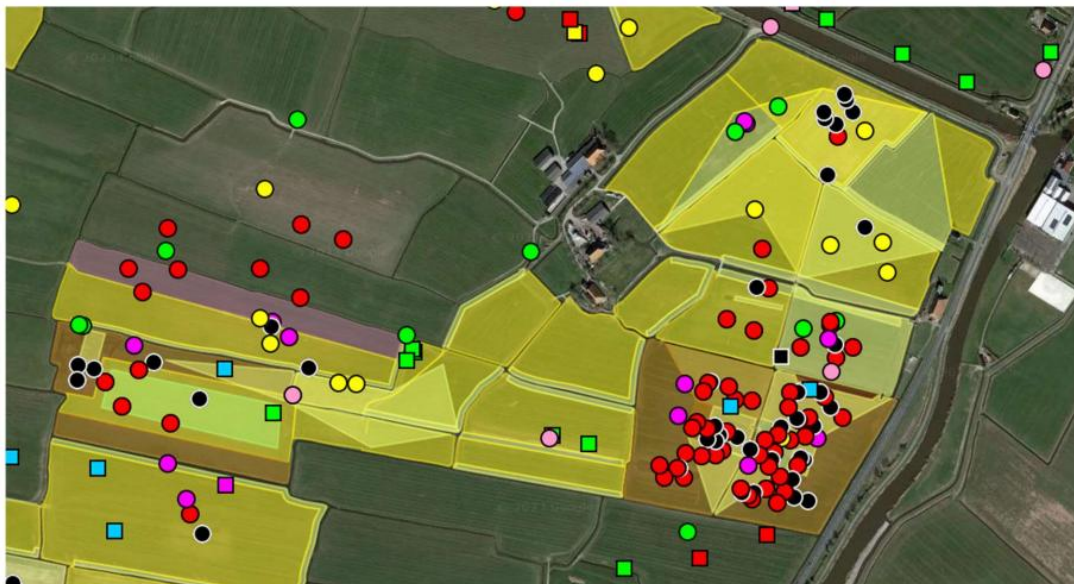
Maar het gaat echter niet alleen op weidevogeleieren, maar ook op kuikens en kuikenoverleving. Piet heeft een goed kuikenhabitat aangelegd door plas-dras en kruidenrijke randen. In de winter worden overtollige ruigtes opgeruimd en bomen gesnoeid, verruigde dammen glad gemaaid en holle ruimtes onder bruggen dichtgemaakt. Zo worden ideale verblijfplaatsen voor marterachtigen voorkomen.

Samengevat werden er tijdens de BTS alarmtelling 2022 in en rond de percelen van Piet de volgende aantallen ouderparen met kuikens geteld:

- Grutto 62
- Kievit 11
- Tureluur 20
- Scholekster 10

Totaal resultaten 2022

- Kievit
- Grutto
- Scholekster
- Tureluur



3. Kennisoverdracht

Op welke manier draagt de kandidaat bij aan het opdoen en verspreiden van kennis over successen (en mislukkingen) op het gebied van weidevogelbeheer?

Op zowel ecologisch als onderzoeksgebied zoekt Piet de verbinding met diverse partijen. De Rijksuniversiteit van Groningen (RUG) doet demografisch onderzoek naar de grutto in Zuidwest Friesland en zo nu en dan worden er ook grutto's bij Piet geringd of worden er grutto's met ringen afgelezen.

Ook heeft Piet samen met het Louis Bolk Instituut onderzoek gedaan naar de beweidingstechniek roterend standweiden (nieuw Nederlands weiden) en wat de gevolgen er van zijn met betrekking tot gewas in relatie tot de weidevogels. Door iedere dag 2 hectare te beweiden kwam er wel een goede variatie echter begon de ridderzuring wel enorm te zaaien. Kort gezegd was de conclusie dat dit niet de juiste manier van beweiding was voor Piet. Afhankelijk van veebezetting en perceelgroottes is nu een juiste balans gevonden.

Piet neemt deel aan de Weidevogelkring in zijn omgeving. Dat is het verband waarin weidevogelbeschermers, agrarisch ondernemers, jagers, gemeenten en provincie in deze regio contact met elkaar onderhouden. Piet nam daarnaast deel aan de cursus Inleiding Beheer Natuurlijk Grasland. Piet is voor groepen collega's altijd bereid om zijn ervaring met kruidenrijke percelen en weidevogelbescherming te delen.

De ervaringen die Piet zelf op zijn eigen percelen opdoet wordt breeduit gedeeld met collega boeren en burgers. Geregeld komen er mensen op het boeren erf en leidt Piet ze rond. Presentaties over zijn manier van boeren worden gehouden aan vogelwachten, verenigingen en op weidevogelkennisdagen.

4. Communicatie

Op welke manier draagt de kandidaat bij aan het beantwoorden van maatschappelijk vraagstukken (denk aan biodiversiteit, water, klimaat etc.) en hoe wordt het brede publiek hierin meegenomen?

De deur staat altijd open en de passie van Piet werkt aanstekelijk en inspireert collega boeren. En niet alleen hen. De familie krijgt regelmatig bezoek van beleidsmakers van gemeente, provincie en zelfs uit Den Haag. Iedereen verbaast zich en is vol bewondering over de hoeveelheid vogels achter op de huiskavel.

Piet is maatschappelijk betrokken en uit dat onder andere via Facebook en Twitter (X). Daarnaast wordt het publiek dat langs zijn bedrijf loopt geïnformeerd over lopende weidevogelprojecten. Een voorbeeld daarvan is een informatiebord over de plasdrassen op het land van Piet.

Daarnaast nodigt Piet de consument uit om op het bedrijf te komen kijken. Dat gebeurt via landelijke boerendagen, maar ook door participatie aan weidevogelfietsroutes en evenementen zoals de Melkbussenroute. Er wordt bij Piet regelmatig bezoeken georganiseerd, zoals door schoolklassen, groepen vanuit de kerk, werknemers van CZ Kaasspecialiteiten en Ekoplaza.



Extra informatie

Mocht je extra informatie tot je beschikking hebben, ontvangen wij deze informatie ook graag. Hieronder vind je een aantal voorbeeldlinkjes die voorgaande winnaars hebben opgestuurd, zodat je een beeld kan vormen wat voor extra informatie het normaliter goed doet bij de jury.

- Link naar de eigen website, of relevante artikelen over bedrijf. Zie:
1) <https://www.youtube.com/watch?v=glkHPBUKnCE>. 2) [Boeren Willem en Wicher en hun passie voor weidevogels](#) en 3) [De tragiek van een boer die de grutto wil redden - De Correspondent](#).
- Link naar eventuele demoprojecten, zoals: [Adaptief weiden in het veenweidegebied - kurzrasen en roterend standweiden | Louis Bolk Instituut](#)
- Kennisdeling activiteiten, zoals gebruik van drones met AI-software ter bescherming nesten weidevogels: [Bescherming nesten weidevogels dankzij drones met AI-software — Dinamo Fonds](#)
- Link naar radio, televisie, of YouTube fragmenten.
- Link naar relevante social media-accounts, waar de desbetreffende boer actief op is.